

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Kaposvár Campus

Tanító Szak

Óvoda – iskola átmenet kérdései, iskolakészültség

Belső konzulens: Szántóné dr. Tóth Hajnalka, adjunktus

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem,

Neveléstudományi Intézet, Gyermeknevelési

Tanszék

Külső konzulens:

Készítette: Kálmán Petra YR5tra, Tanító szak, BA alap szint
levelező tagozat

Kaposvár

2024

Az óvodától az iskoláig tartó átmeneti időszaknak jelentős hatása lehet az iskolai sikerekre és teljesítményre. Az eredményes átmenet segíthet abban, hogy a gyerekek sikeresen beilleszkedjenek az iskolai környezetbe és sikeresen tanuljanak, míg az átmeneti nehézségek és kihívások akadályozhatják az iskolai sikereket. Az iskolakezdési időszakban a szülőknek fontos szerepe van a gyermek támogatásában. Ahhoz, hogy a szülők hatékonyan tudják támogatni gyermekeiket ismerni kell a szülők aggodalmait. Nagyon fontosnak tartom a hármas egységet, szülő, tanító, óvodapedagógus. Mindenkinek közösen segítenie kell a gyermeket, együtt kell működniük a sikeres átmenethez. A tanulás elkezdésekor elengedhetetlen a "tudás" és a szükséges képességek megszerzése, kialakítása, valamint a spontán ismeretszerzés lehetőségének biztosítása. A hatékony és alkalmazható tudás megszerzésére való képesség kialakítása az átmeneti időszak fontos feladata. Az iskolába való belépés előtt a gyermekek már átéltek egy átmenetet, tapasztalataik vannak a szülőktől való elválásról, és ismerős számukra a közösség élménye, hiszen az óvodában megtanulták a szabályokhoz, normákhoz való alkalmazkodást. Minden ezt azonban a játék varázsa segítette, amely során kialakultak a tanuláshoz szükséges alapkészségek és tulajdonságok. Az óvoda arra törekszik, hogy kialakítsa és megtartsa a kíváncsiságot és tanulási kedvet, míg az iskola olyan tevékenységeket igényel, amelyek a szabálytudaton alapulnak, és a kötelező feladatok teljesítését kívánják.

Szakedolgozatomban egy olyan vizsgálat bemutatására törekedtem, melynek célja, hogy feltárjam, hogy az óvodák mennyire készítik fel a gyermekeket az iskolai életre. A vizsgálat során kérdőíves módszert alkalmaztam, hogy minél többet megtudjak, miként vélekednek a szülők az óvodák iskolára való felkészítésével, mennyire voltak elégedettek az óvodai neveléssel, illetve akadtak-e a gyermeknek nehézségei az iskolakezdéssel kapcsolatban. A vizsgálandó terület a jelenleg első osztályos kisgyermekek hat, illetve hét éves gyermekek. A vizsgált személyek, ezeknek a gyermekeknek a szülei. A kérdőívem anonim volt, így egyéni visszajelzésre nem volt lehetőségem. Kérdőívemet több online felületen is megosztottam. Az általam összeállított online kérdőívemet 102-en töltötték ki, melyből mindegyik vizsgálati minta felhasználható volt. Kérdőívem első szakaszában a gyermekek korára, illetve óvodájukra vonatkozó információkat tártam fel. Azonban általánosságban elmondható, hogy az óvodába járás időtartama jelentős hatással van a gyermek fejlődésére és későbbi iskolai sikereire. Az óvoda lehetőséget nyújt a gyerekeknek arra, hogy fejlesszék szociális és érzelmi készségeiket. A csoportban való részvétel, a barátságok kialakítása és a konfliktusok kezelése mind olyan képességek, amelyek kulcs-fontosságúak az egészséges szociális és érzelmi fejlődéshez. Az óvoda lehetőséget ad a gyerekeknek arra, hogy önállóságot és függetlenséget tanuljanak. Ezek az önállósági készségek segítenek nekik abban, hogy magabiztosan lépjenek az iskolai életbe

és feladatokba. Örömmel tapasztaltam kérdőívem során, hogy óvodáskor végére a gyerekek döntő többségében kialakul a szabálytudat. A válaszadó szülők nagyrésze segítette gyermekét felkészíteni az iskolára, de sajnos vannak a válaszadók között olyan szülők, akik nem. Azok a gyerekek, akiknek segítenek a szülei az iskolára felkészülést, feltehetően könnyebben veszik az akadályokat. A vizsgált alanyok gyermekei többen küzdöttek iskola kezdsük során nehézségekkel. Saját tapasztalatom, is az, hogy egyre több gyereknek jelent nehézséget az iskolakezdés. A kérdő-ív alapján sajnos kevés óvodás jut el iskolai programokra. Az óvodások részvétele iskolai programokon számos előnnyel járhat, és fontos lehet a személyes és szociális fejlődésük szempontjából, illetve könnyítené az óvoda-iskola átmenetét. Az iskolai programok lehetőséget adnak az óvodásoknak arra, hogy új barátokat szerezzenek, és fejlesszék társas készségeiket. Könnyebben beilleszkedhetnek az iskolai közösségbe. Amikor ismerősnek és barátságosnak találják a környezetüket, könnyebben veszik az első lépéseket az önállóság és függetlenség felé. Az iskolai programok különféle képességeket fejlesztenek az óvodásokban, például a kommunikációt, az együttműködést, a problémamegoldást és az önkifejezést. Ezek az élmények segíthetik az óvodásokat abban, hogy magabiztosabbak legyenek és jobban felkészüljenek az iskolai évekre.

Összességében az óvoda és iskola közötti átmenet vizsgálata segít megérteni az átmeneti időszakok jelentőségét és hatásait a gyerekek, szülők és oktatási intézmények szempontjából, és segíthet abban, hogy hatékonyabb támogatást nyújtson a gyermekeknek az átmeneti időszakban.